

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

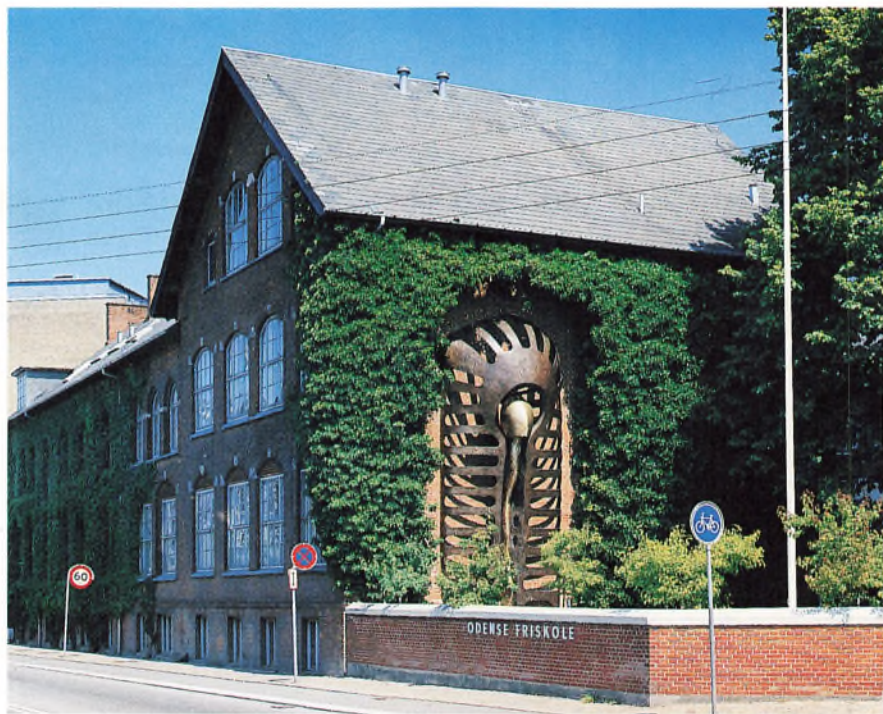
Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

En hilsen fra Odense Friskole

Hjallesevej 2, Odense

JANUAR 1997

Børn, hjem og skole

Med ønsket om et godt nytår inviteres I til

Skolekredsmøde

med professor Per Schultz Jørgensen,

Danmarks Lærerhøjskole

Mandag den 20. Januar kl.19.30

Per Schultz Jørgensen har i mange år arbejdet med forskning omkring børn og børns vilkår i Danmark. Ikke mindst de dårligst fungerende børn har hans interesse. Han har derfor meget stor viden at øse af. Hertil kommer, at han på en meget inspirerende og fortællende måde formår at videregive sin viden til andre.

Per Schultz Jørgensen er medlem af Børnerådet og der lyttes med stor respekt til hans synspunkter.

Vi kan kun opfordre jer til at møde op. Vi har en fælles interesse i at få ny viden for at sikre vores børn bedst mulige vilkår hjemme og på skolen.

KÆRLIGHEDENS STÆRKE ARM

af Erik Fangel Poulsen, far til Mikkel i 6.a

De fleste af os, der har børn i en friskole, kender Kristen Kold og hans gode ven Grundtvig, som for mere end hundrede år siden forsøgte at revolutionere det danske skolevæsen, hvis styrke hidtil havde været at fastholde autoriteten gennem katekismusterperi. Tankerne og idéerne hos de to brødre i ånden må have været rigtige, for de lever stadig varmt og frodigt over hele landet - i små og store friskoler - og i vores egen skole.

I disse år, hvor kravet om effektivitet og resultater strammer sammen i alle dele og led af vores samfund, rettes blikket også mod skolen - lærerne og eleverne - som "ikke er dygtige nok", siger man. Svenske og norske børn læser tidligere og bedre end danske børn, franske børn går i skole fra morgen til aften. Terperi og disciplin bør være dagens ret og pligt, hvis vi ikke skal sakke bagud herhjemme!

Som forældre kan man komme lidt i vildrede. Med børn på en friskole skal vi måske være ekstra på vagt?

Skolen er ikke statisk, men en levende organisme, som præges af en åben og vågen ledelse og lærerstab, som er i stand til at indsluse, vurdere og tilpasse samfundets behov til skolen - overordnet og i dagligdagen. Men friskolen har dertil altid et højere mål: at sikre, at den enkelte elev oplever et selvverd i forhold til lærere og kammerater. Det drejer sig om frihed og lighed for den enkelte og broderskab i sammenholdet.

Børn er forskellige. Friskolens opgave er blandt andet at styrke og dyrke de forskellige talenter, som hvert barn møder med. At løfte de svagere sider og indpasse de stærke sider, så alle børn befinder sig godt - hver dag!

For mere end en menneskealder siden var én af de mest populære børnebøger serien om Flemming, Kvik og Inger, skrevet af en pædagogisk ener, forfatter og skoleleder Gunnar Jørgensen. En lille mand med alpehue, som i sin skole afskaffede de daglige karakterbøger, lod piger og drenge gå i klasse sammen og understregede, at det, der ikke stod på skemaet, måske var vigtigere i skolens liv og for den enkelte, end det, der nu (tilfældigvis) var planlagt. Anarki - måske - men i kærlighed til det enkelte barn. Han startede hver bog med sit: "prøv med kærlighedens stærke arm". Måske lidt patetisk og gammeldags i dag, men alligevel stadig gyldigt. Ikke mindst, når det gælder vores børn.

Forældrene var den gang, i hvert fald i bøgerne, ret håbløse - de fleste af lærerne ligeså. Sådan er der stadig nogen, der ser på os. Det kan vi bære, når blot der i os inde bagved, ligger det, vi nok alle ønsker skal være den stærke støtte for hvert eneste barn i skolen: tillid, kærlighed og tro på ham og hende på vejen ud i livet. Det giver en ballast, som nok tæller ligeså meget som "to og to er fire" - og så videre!

Fokus på Odense Friskole

af Hanne Sindberg, formand for Odense Friskole

Morgenposten **Fyens Stiftstidende** havde den 11. november valgt at sætte fokus på vores skole under den voldsomme overskrift: **Aldrig mere Odense Friskole**, og det må jo siges at være en bemærkning, som fik det til at gibbe i os, der dagligt og med glæde sender vores børn netop derhen.

Anledningen var to tilfælde over to skoleår, hvor skolen havde set sig nødsaget til at bede nogle forældre om at tage deres børn ud af børnehaveklassen, fordi de havde så store psykiske og adfærdsmæssige problemer, at skolen ikke havde ressourcer til at varetage disse børns tarv på betryggende vis.

Gennem interviews med de berørte forældre og Torsten Johannesen giver artiklen et rimeligt nuanceret billede af, hvad det drejer sig om, selv om tavshedspligten sætter

grænser. Overskriften og den stort opsatte artikel viser imidlertid, at journalistens ærinde også er at rejse spørgsmålet, om Odense Friskole er så elitær, at de bortviser de besværlige og svage elever for derefter at se i ventelisten for at finde et velfungerende barn. Denne indirekte påstand finder vi helt forvrænget og langt fra virkeligheden.

Skolens styrelse deler medarbejdernes og ledelsens opfattelse af, at de to beslutninger var helt nødvendige, men artiklen har naturligvis givet anledning til drøftelser om, hvorledes sådanne vanskelige sager bør håndteres.

Det er vigtigt, at der er en åben dialog mellem henholdsvis pædagoger og lærere og forældre, at vi ikke holder os tilbage, men løbende underretter hinanden også i tilfælde, som ikke nødvendigvis har så alvorlig karakter som ovennævnte. Det er netop et særkende for vores skoleform, at vi lægger stor vægt på det tætte hjem-skole-samarbejde.

Det giver mig anledning til at nævne et andet forhold, som vi har drøftet i styrelsen i den seneste tid. Vi har jo i vores skoletradition netop forskellige lejligheder til at være sammen, hvis formål dybest set er at styrke samarbejdet og samtalen i skolekredsen.

Omkring den enkelte klasse har vi det årlige forældremøde, og i de fleste klasser har man mindst en udflugt om året til stor fornøjelse for både forældre, lærere og børn.

Men også skolekredsmøderne og årsmødet må ses som en del af denne tradition. For at fremme debatten og give medarbejdere og forældre lejlighed til at lære hinanden bedre at kende, har vi i år på nogle skolekredsmøder efter foredraget diskuteret aftenens problemstilling i mindre grupper, og det har vist sig at være en god form. Når vi sammen forholder os til væsentlige emner, styrker vi fællesskabet og følelsen af sammen at være med til at gøre vores skole til en god og levende skole.

Redaktion:

Henrik Hansen

Michael Hoff

Torsten Johannessen (ansvarshavende)

Niels Laugesen

Kirsten Ploug

Er friskolen elitær eller blot for de privilegerede?

af skoleleder Jørgen Cort, Bordings Friskole, København

Vi bringer denne artikel i forlængelse af formandens indlæg, fordi den meget rammende beskriver vores vilkår og hvad skolens indhold angår formulerer holdninger helt i overensstemmelse med Odense Friskoles formål. TJ

Et markant og bogstavelig talt enestående træk ved dansk skole lovgivning er muligheden for oprettelse af frie grundskoler. Grundlovens fastlæggelse af *undervisningspligt* og ikke *skolepligt* åbner muligheden for forældres ret til at tage deres børns grundlæggende uddannelse i egen hånd og selv foranstalte en undervisning baseret på et særligt livssyn, en særlig kulturel eller religiøs baggrund, en politisk holdning eller en særlig pædagogik, som man ikke mener tilgodeses i tilstrækkeligt omfang i folkeskolen. Kravet til en sådan undervisning er egentlig blot, at den står mål med folkeskolens, hvad angår det faglige niveau i dansk, regning/matematik og engelsk.

Det er almindeligt at se forklaringen på disse særdeles frisindede ideer i påvirkning fra et grundtvigsk livssyn og måske endda i Grundtvigs personlige medvirken i etableringen af Danmarks frie forfatning i 1848. Det er der sikkert meget rigtigt i; men selv om disse tanker også efterfølgende har fundet et særdeles markant udtryk i den danske friskolebevægelse, skal man næppe undervurdere, at også de besiddende klasser havde brug for, gennem den ny fri forfatning, at sikre retten til fortsat at sørge for deres egne børns undervisning ved hjælp af private lærere mv.

De frie grundskoler Der er altså næppe tvivl om, at kimen til den danske tradition for frie grundskoler rummer såvel noget folkeligt, som noget elitært i sig. Når, efter min opfattelse, det almene, brede og folkelige i dag er det dominerende, og det elitære er undtagelsen, ser jeg to helt klare hovedårsager til, at det forholder sig sådan.

For det første: At den danske folkeskole generelt har haft og stadig har en tilfredsstillende kvalitet - at den på fuldt forsvarlig vis har levet op til sin forpligtelse som "folkets skole" for det meget store flertal af forældre, der egentlig ikke har særlige holdningsmæssige, politiske eller andre årsager til at vælge noget andet.

For det andet: At lovgivningsmagten gennem mere end hundrede år har fulgt op på og udviklet det nuværende grundlag og specielt skabt nogle tilskudsvilkår for oprettelse og drift af frie grundskoler, som vel næppe findes blot tilnærmelsesvis lige så gode andre steder i verden. Dette har betydet, at forældrebetalingen har kunnet holdes på et niveau, hvor der stadig - også ud fra en økonomisk betragtning - er tale om et valg og ikke om et privilegium, der kun er opnåeligt for de ganske få. Forældrene køber ikke en uddannelse for deres barn!

Forældrebetalingen, "skolepengene", udgør typisk i omegnen af 20% af en skoles driftindtægter, og man kan stiltørdigt fastholde, at det, som forældrene betaler for, er retten til at vælge.

Øget tilgang. Det kan ikke bortforklares, at de frie grundskoler som helhed i den seneste halve snes år har modtaget en svagt voksende andel af børnene i den undervisningspligtige alder. Antallet af elever i de fri skoler gik ikke nævneværdigt tilbage, da "de små årgange" slog igennem i folkeskolen, og nu hvor børnetallet stiger igen, melder også de fri skoler om øget tilgang og stærkt voksende ventelister.

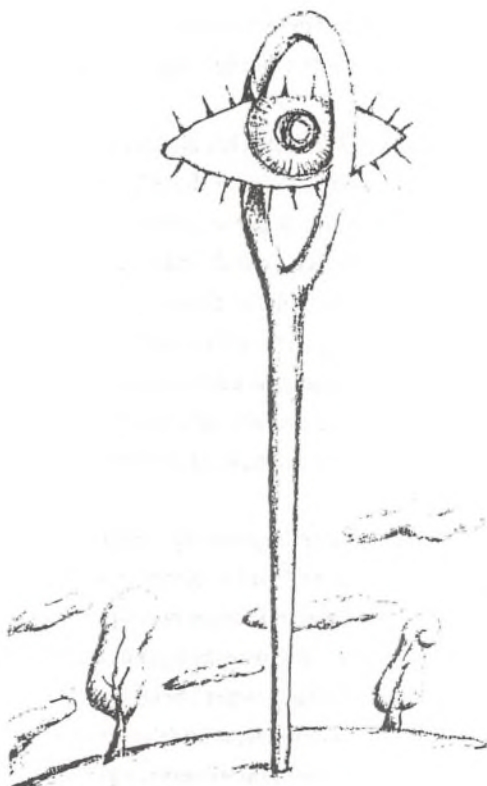
(På Odense Friskole er der indskrevet ca. 180 børn, året før 40 børn skal begynde i børnehaveklassen. 32 børn, der er født i 1996 er indskrevet, ed.)

Hvis dette i sig selv giver anledning til bekymring, og man på samme tid nærer frygt for,

at de fri grundskoler udvikler sig til "eliteskoler", skal man se på begge de ovenfor nævnte forhold. Det drejer sig først og fremmest om at løse problemerne, hvor de findes: om at give folkeskolen ordentlige vilkår for at udvikle sig og leve op til sine egne forudsætninger. Men samtidig må man fortsat sikre de frie grundskolers eksistens som et reelt og alment tilgængeligt alternativ med mange valgmuligheder. Blicher det alt for dyrt at vælge, vil "holdningsskolerne" først bukke under, og der vil i øvrigt ske en kommercialisering af hele området, fordi forældrene jo så med større ret kan sige, de køber en uddannelse: Voksene vægt på målbare resultater, konkurrence, "kvalitets"-kontrol og sortering bliver resultatet. Lærerne bliver underlagt tilsvarende vilkår - og en elitisering i traditionel forstand af de frie grundskoler er undervejs.

Et **privilegeret mindretal**? Når det nu drejer sig om at vurdere, hvorvidt børnene i de frie grundskoler i en vis forstand allerede og alligevel trods alt udgør en slags "privilegeret mindretal", må jeg anstændigvis begrænse mig til, hvad jeg kender mest til, nemlig de grundtvigkoldske friskoler. I virkeligheden tror jeg ikke, at et billede af de frie grundskoler taget under et vil være så meget anderledes. Men præcis fordi skoler kan oprettes - og faktisk bliver oprettet og drevet - på grundlag af så utroligt forskellige menneskelige og pædagogiske grundholdninger, giver en samlet vurdering meget lidt mening, samtidig med at den, selv når man ser på hver enkelt skole hver for sig, på ingen måde er entydig.

Hvis man ved "eliten", i skolemæssig sammenhæng udelukkende forstår børn, der både har gode evner for bogligt arbejde og et højt fagligt og intellektuelt ambitionsniveau med

hensyn til at udbygge og udnytte disse emner, og hvis man ved "eliteskoler" forstår skoler, hvis mål det er ganske hovedsagelig at udvælge og udvikle sådanne talenter - så er der ingen grundtvig-koldske friskoler blandt eliteskolerne (og vel næppe ret mange eliteskoler i det hele taget).

Hvis på den anden side alene det privilegium, at man i et åbent, konstruktivt og gensidigt forpligtende samarbejde kan danne skolekreds med andre forældre, som i et vist omfang har samme syn på skole-, børne- og menneskeliv som en selv, er nok til, at ens skole skal kaldes eliteskole - ja, så har vi da på Bordings Friskole, og velsagtens på Odense Friskole og de fleste andre grundtvig-koldske skoler ihvert fald ambitionen! Og der er heldigvis formentlig et par tusind folkeskoler, der med lige så god ret kan hævde, at de „tilhører eliten“.

Forskel, men hvordan? Det ville være en dum og uvederhæftig påstand herefter at hævde, at så er der generelt næsten ingen forskel på forældre, børn og ambitionsniveau i friskolen på den ene side og i folkeskolen på den anden.

Forældrene i friskolen har alle det til fælles, at de har foretaget et bevidst valg (et fravalg af et givet sæt vilkår for deres barns skolegang og/eller et tilvalg af nogle alternative muligheder), og de har accepteret nogle dertil hørende økonomiske konsekvenser. Det gør naturligvis en forskel i indstillingen, og det giver næsten automatisk opmærksomhed omkring skolen, ofte et aktivt engagement, og i de fleste tilfælde heldigvis en stilfærdig opbakning bag skolen, baseret på en gensidig tillid, som man nok kan misunde os. Men det giver også somme tider forventninger om et trygt og konfliktfrit miljø, om omsorg på den ene side og om udfoldelsesmuligheder på den anden, både individuelt og socialt, som af og til kan nå grænsen af det rimelige.

I en faglig indlæringsmæssig sammenhæng er det afgørende selvfølgelig det grundlag, som forældrene forud er blevet gjort bekendt med, og som de efterfølgende har valgt skolen på. Det kan i meget kort form skitseres således:

Det, vi vil, er en børneskole, som ud fra et grundtvigsk livssyn „i naturens orden“ udvikler børnenes evner i bred forstand (de „boglige“, de kropslige og de musiske), som gennem den frie, mundtlige fortælling nærer deres fantasi og forestillingsevne, og som bl.a. gennem eventyr, sagn og myter, bibelhistorie, historie, litteratur og

poesi udvikler en vis historisk bevidsthed, menneskelig ansvarlighed og anstændighed, og respekt for sig selv og andre. Og så i øvrigt en skole, der afspejler livets mangfoldighed, appellerer til lyst og virke, bruger tid til samtale og forklaring, og forsøger at skabe sammenhæng mellem forskellige vidensområder snarere end isolerede færdigheder og formelle rutiner.

Der er ikke noget elitepræget over en sådan målsætning; men når og hvis det er den form for pædagogik, forældrene forventer og godt vil lægge barn til - og vi i øvrigt selv på skolen formår at leve op til forventningerne - så er vi naturligvis en god skole for sådanne forældre. Det er ikke altid, det går sådan.

Børnene her er så forskellige, som børn kan være. De ligner egentlig temmelig meget børnene på den nærliggende kommuneskole og er som disse naturligvis generelt

privilegerede i den forstand, at de fleste af dem har en eller to forældre, der holder af dem og sørger for, at tingene er nogenlunde i orden omkring dem. Det er typisk børn, som har fået - men også forventer - megen opmærksomhed; men der er alle slags, og der er meget få varianter af de måder, et børneliv kan forme sig på, vi ikke kender af personlig erfaring. Med hensyn til evner og anlæg kender vi også hele spektret, og jeg mener det bør nævnes, at vi jævnligt tager børn ind, som det på en eller anden vis er gået skævt for andre steder, og som tit viser sig at have et massivt fagligt efterslæb.

Ambitionerne? Jo, naturligvis vil vi gerne gøre det rigtig godt, og naturligvis vil forældrene have, at deres børn får noget ud af det. Men det drejer sig her snarere om at blive glad for at læse end at lære det i en vældig fart. Det drejer sig snarere om at kende til talstørrelser og deres sammenhæng med virkeligheden end at få lært tabellerne. Det drejer sig snarere om i første omgang, at finde glæde ved at udtrykke sig skriftligt og udvikle evnen til at gøre det end at skrive kønt og stave ret. Det drejer sig snarere om fantasi og oplevelse, guder og helte, godt og ondt end om tekster og årstal. Det drejer sig af mange årsager ikke særlig meget om pc'er og informationsteknologi. Det drejer sig snarere om fagsamarbejde, lange forløb og fordybelse end om bestemte timer på skemaet og faste lektier. Det drejer sig om at udvikle indhold, før man fastlægger form! Hvis man følger den strategi, bliver i første omgang processen vigtigere end produktet, og måling af „resultater“ med de sædvanlige midler og målestokke giver ikke megen mening. Vi må tale sammen om det, og det gør vi så.

Omkring så at sige alle de mål, vi sætter os for skolens virke, oplever vi både glæder og skuffelser. Det drejer sig jo om små (og efterhånden større) menneskers udvikling over mange år, og tit når vi kun lige akkurat selv for alvor at se frugterne af de frø og den pasning, der er skolens bidrag til det videre menneskeliv. Vi ved, at eleverne klarer sig godt, når de kommer videre frem, og de udtrykker også selv glæde over at have gået her. Det kan næppe kaldes elitært, at det i det væsentlige er i forbindelse med folkeskolens afgangsprøver, vi første gang sætter det officielle måle- og vejeapparat ind for alvor. Men vi synes, det er et privilegium!

Landsdækkende avisprojekt

af Michael Hoff

I det forløbne efterår har 6A, 6B, 7A, 8A og 9C deltaget i et landsdækkende avisprojekt arrangeret af Avisen i Undervisningen og Danmarks Skolebibliotekarforening i samarbejde med 30 dagblade over hele landet.

Emnet for årets avisprojekt var miljø og overskriften lød: Verden er grøn - er den? Opgaven gik ud på, i løbet af en uge (uge 44), at producere en avis på 4 sider i A3-format, som skulle "udkomme" fredag d. 1. november. Produktionen skulle tage udgangspunkt i et telegram, som blev offentliggjort i de 30 dagblade lørdag d. 26 oktober.

I bedømmelsen af aviserne blev der primært lagt vægt på

- bredden i de ideer, som emnet og starttelegrammet inspirerede til
- inddragelse af de dele af den offentlige debat, der har forbindelse til emnet og starttelegrammet
- "solo-historier", dvs. historier som eleverne selv har opsøgt, undersøgt og beskrevet
- den sproglige gennemførelse og beherskelse af genrer (nyhedsartikel, reportage, interview osv.)
- overholdelse af retskrivningsregler, men samtidig med øje for de særlige vinkler og det særlige formsprog, som unge benytter sig af.

Som nævnt havde vi i år ikke færre end 5 klasser, der deltog og resultatet var over hele linien nogle meget kreative og flotte aviser samt ikke mindst nogle virkelig spændende arbejdsuger. Desuden havde vi så den glæde, at avisen fra 9C blev valgt som den bedste avis på Fyn, og derfor er gået videre til den landsdækkende konkurrence, hvorfra vi endnu ikke kender resultatet.

Vi har valgt at få denne avis trykt - desværre kun i sort/hvid - således at den kan komme med skolebladet ud til alle hjemmene, da vi gerne vil vise, hvilke muligheder et arbejde med avis byder på.

I et sådant projekt får eksempelvis inddragelse af PC-ere, computerteknik og informationsteknologi den helt reelle og praktiske betydning, som det er tiltænkt i folkeskoleloven, men som kan være svær at få frem i megen "almindelig" undervisning

på trods af de gode intentioner. Desuden er arbejdet i høj grad vendt ud mod den omkringliggende verden og ikke begrænset til klasseværelset, ligesom man opnår en grad af fællesskabsfølelse, eller "teamspirit" om man vil, som kan have stor positiv indvirkning på klassen også fremover.

9.C vandt guld

Se vedlagte sort/hvide kopi af avisen.

Fyens Stiftstidende skrev:

En rigtig fin og gennemarbejdet avis.

I får rosen, fordi I er kommet utrolig godt rundt om emnet miljø. I har været meget ude i "marken" og talt med en række relevante personer om de forskellige emner, og det lille hip til os journalister om, at vi ikke er gode nok til at formidle miljø-problemerne er en historie, jeg ikke har set i andre aviser.

Det er faktisk svært at finde noget alvorligt at kritisere jer for. Lay-out'et er måske en smule tungt/for få billeder, og der er lidt for mange artikler, der starter med: Vi har snakket med, vi har talt med, vi besøgte og lignende. I andre artikler viser I, at I godt kan variere indledningerne rent sprogligt.

Jeres leder er skarp og præcis, og et par digte giver også lidt variation i hverdagen.

Jens Mads Eriksen, journalist

Fritidstilbud til elever i 4. og 5. klasse.

Styrelsen er betænkelig, men positiv.

af Torsten Johannessen

På baggrund af henvendelse fra en gruppe forældre har skolens styrelse drøftet muligheden for at etablere en fritidsklub for elever i 4. og 5. klasse.

Forældrene begrundet deres ønske med...

- at det socialt er en stor fordel for børnene, at de kan være sammen med deres kammerater i fritiden. De er ikke store nok til selv at tage hjem til hinanden. De bor langt fra hinanden, hvilket vanskeliggør en kontakt i fritiden.

- at det sikkerhedsmæssigt er mest trygt for både børn, forældre og skole, at børnene kan blive på skolen. Hermed undgår de at færdes alene i trafikken.

Der er forståelse for et sådan behov i skolens ledelse og styrelse, men samtidig er det et problem at skabe et tilbud med god kvalitet inden for en rimelig økonomisk ramme. Odense Kommune har rundt i byen etableret fritidsklubber enten nær skoler eller på skoler. De drives som selvstændige organisationer og Odense Kommune yder 93% tilskud. Antal klubber og placeringen af disse er politisk bestemte. Nærmest Odense Friskole ligger Trekanten på Rødegårdsvej og Regnbuen på Godthåbsgade. Disse klubber skal dække skoledistrikterne omkring vores skole. Prisen er lav, ca. 165 kr. pr. måned pr. barn. Indmeldes børnene her i december og januar med start i foråret eller efter sommerferien der være gode muligheder for at blive optaget.

Skal vi etablere en fritidsklub, bliver det uden tilskud - altså udelukkende baseret på forældrebetaling. Ordningen kan ikke etableres i relation til skolens fritidsordning. Dels kan bygningerne ikke rumme flere børn, dels er den kommunale tilskudsforudsætning, at den kun er målrettet bh., 1. - 3. klasse og sidst, men ikke mindst, skal et fritidstilbud til 4. og 5. kl. målrettes denne aldersgruppe. Vi ønsker ikke at "opbevare" børnene, men give dem kvalitet i indhold og form.

Der skal altså ansættes personale og gerne findes lokaler, der ikke kun er "klasseværelser". Dertil kommer, at netop denne aldersgruppe har brug for mere udadrettede og udfordrende tilbud.

En fritidsklub, der har åbent til kl. 16.00 på skoledage og i tidsrummet kl. 8.00 - 16.00 på fridage vil koste minimum 1.000 kr. - 1.100 kr. om måneden pr. barn. Af hensyn til ansættelsesvilkårene for personalet skal forældrene samtidig binde sig for et skoleår. Inden styrelsen går videre med sådanne planer og inden skolens medarbejdere udtaler sig om form og indhold i en sådan klub, er forældrene i de nuværende 3. og 4. klasser

blevet spurgt, hvor mange der på ovennævnte vilkår er interesserede.
Vi har endnu ikke modtaget disse tilbagemeldinger.

Die Liebe wird siegen, meine Königin

af Tanja Vestergaard

Det kan være svært at erklære sin uforbeholdne kærlighed til "den eneste ene".

Vi kender nok alle til den situation, at ordene lyder helt forkert, når man pludselig står over for den udkårte. Man får ikke rigtig sagt det, man gerne vil, selvom man har øvet sig nok så mange gange foran sin teddybjørn derhjemme. Og ikke nok med det: Når disse følelser så skal udtrykkes på et fremmedsprog, bliver det næppe lettere.

Da jeg diskuterede med 8.a og 8.b, om det var muligt at udtrykke følelser på tysk, var klasserne overbevist om, at det kunne man *ikke!*

Men egentlig burde det jo være ganske nemt; fra radioen lyder dagligt hjerteskrærende toner, men altid på engelsk! (Desværre vil jeg som håbefuld tysklærer, have lov at mene: Hvorfor spiller P3 f.eks. aldrig gode tyske kærlighedssange?!)

Men ikke desto mindre gav klasserne sig i kast med opgaven. Efter at have arbejdet med digtningen som udtryksmiddel lod mange sig inspirere af Tysklands to store romantikere Johann Wolfgang Goethe og Heinrich Heine.

Personligt blev jeg meget imponeret over resultatet, derfor spurgte jeg 4 elever, om jeg måtte offentliggøre resultatet.

Also, Bitteschön meine Damen und Herren, Vorhang auf für die Liebe!

Die Blume in der Wüste

*Ich war verloren in der Wüste
und alle Hoffnungen waren fort
und ich hatte nur einen Tropfen Wasser.
Aber dann sah ich eine Blume stehen
und mein Herz wurde gefüllt vor Freude.
Ich gab die Blume meinen letzten Tropfen Wasser
und dann erschien eine Oase.
Da wußte ich, daß Blumen Hoffnung sind
wenn die Hoffnung fort ist.*

Heidenröslein

*Zweigen wird ein Heidenröslein
von der Heidenerde
es steht in eigene Gedanken
und denkt an seinen Prinz*

*Entstanden ist ein Heidenröslein
aus dem Mutterboden
es erzählt schöne Gedichte
mit einem lieblichen Klang*

*Das Heidenröslein wird gestehen
sein sehnen und verlangen
bis du es eines Tages abbrichst
und es langsam sterben wird*

Morgenstern!

*Bei dir, da wär ich gern',
du bist mein Morgenstern.
Morgenstern, siehst du meine 1000 blutige Tränen,
sie laufen nur für dich.
Morgenstern, du verdunkelst und meine Seele verschwindet.
Morgensternverschwinde ...verschwinde,*

*dann hör' mich ...verschwinde,
fliege zurück in den Himmel.*

Liebe

*Freundschaft und Liebe
ich war dein Freund
du warst ein Blümchen
so ganz zart und schön.
Es war Frühling
und deine Äuglein
waren so blau, wie der Himmel.
Wir waren unzertrennlich.
Warum ist die Liebe so schwer?
Du hast mich verletzt,
warum warst du so gemein zu mir?
Jetzt ist mein Herz entzwei.*

Flot udvekslingsprogram

af Torsten Johannessen

I september måned tog vore 10.klasser 10 dage til Vilnius i Litauen for at besøge jævnaldrende elever fra vores venskabsskole Vilnius Naujininku Secondary School. Forud havde eleverne deltaget i planlægningen og forberedelsen, der indebar tøjindsamling, optræden på engelsk og tysk, samt ikke mindst tilegnelse af viden om landet Litauen.

I oktober måned fik vi genbesøg af 22 elever og 6 lærere.

Vi havde fået 57.000 kr. fra udenrigsministeriets Demokratifond til finansiering af litauerne rejseomkostninger.

10.klassernes lærere havde planlagt et stramt program med besøg på en lang række offentlige institutioner, herunder kulturelle institutioner, daginstitutioner, skoler, plejehjem, Fyns Amt, Odense Kommune. Altsammen for at give vore gæster et indtryk af hvordan vort samfund er opbygget og fungerer.

Både i Vilnius og her i Odense blev eleverne privat indkvarteret.

Her er nogle indtryk fra disse udvekslingsrejser.

Tøjindsamling (vi har ^{ikke} indsamlinger i de senere år)

Der er hårdt brug for denne hjælp, da økonomien i mange hjem er meget dårlig.

Teenagere rykker østpå.

Af Sofie Pedersen, 10b

Det hele begyndte en ganske almindelig efterårsdag, ikke speciel varm og heller ikke overraskende kold, nærmere betegnet d. 9. september. Ja, så var der også dem, der absolut ikke syntes, at dette var nogen almindelig dag. Dette var nemlig den skæbne-svangre dag, hvor 44 elever skånselsløst blev revet ud af deres ellers trygge hverdag i Danmark, for i 7 dage at være overladt til noget uvist, 7 dage i en litauisk families varetægt. På turen tilbragte vi natten i Berlin på en noget forfalden skole, i det tidligere Øst-Berlin, beliggende i et kvarter, hvor man gjorde klogest i at gå mindst 10 stykker samlet, bare for en sikkerheds skyld.

Det var først på denne skole, det for alvor gik op for mig, vi ikke længere var i Danmark. På wc'erne var gardiner sparet væk. I stedet for havde man malet ruderne over med brun maling. Dejligt besparende og med samme effekt. I bade rummet var vandets temperatur afstemt på en sådan måde, der ville have gjort enhver sundhedsapo-stel henrykt. I den første bruser forefandtes lunkent vand, i den næste lidt koldere vand, i den 3. koldt vand og bruser nummer 4 blev af ukendte årsager ikke benyttet.

Denne tekniske særegenhed viste sig at have en gavnlig virkning på vandforbruget. Et gennemsnitsbad varede ca. 3 min.

Hen på morgenen stod næsten samtlige piger med næsen trykket flad mod et lommespejl i mangel på bedre og gjorde krampagtige forsøg på at lægge bare lidt af den herlige make-up. Nogle lærte det hurtigt, denne nye teknik, andre gjorde ikke..

Denne morgen stødte vi også på et helt nyt fænomen. Op til en time før den ordinære mødepligt strømmede det ud med elever på skolen.

Skolen var i det hele taget en del anderledes, og når man tæller det manglende wc-papir med, kan man da om ikke andet sige, at den havde visse miljøbevidste aspekter.

Ankomst til Litauen

Der bredte sig, en uro i bussen, da øjeblikket for ankomsten på den litauiske skole nærmede sig. De små lommespejle blev flittigt brugt. Man rettede på tøjet og forsikrede sig, at håret sad, som det skulle.

Spændte steg vi ud af bussen og vovede os forsigtigt ind på skolen, hvor alles opmærksomhed var rettet mod os. En betænksom sjæl førte os hen til toiletterne, der

også her var meget spartanske. Her var man dog gået endnu et skridt og havde sparet dørene væk. Det var lidt svært at vænne sig til. At være social er meget godt, men der kan også være grænser. Vores værter så noget anderledes ud, hvad angår tøj. Jeg undrede mig over, hvor de fik inspirationen til de mangfoldige indskydelser fra. En så ud, som var han lige trådt ud af Greace, og en anden havde typisk 80'er look, og en tredje sværgede til krads pink farve. Desværre var det nok mest af økonomiske årsager at de så sådan ud og ikke på grund af en ny modedille.

Vores første indtryk af værtsfamiliens levevilkår var overraskende positivt. De boede i en 4 værelses i et nyere murstensbyggeri. Lejligheden havde nyt køkken, bad og toilet og var derudover udstyret med to fjernsyn, spillecomputer og kaffemaskine. De havde dyre importerede dagligvarer, i badeværelset fandt vi aftershave og parfume. Det havde vi ikke forestillet os. Vi skulle dog hurtigt opdage, hvor falsk dette billede af velfærd var.

Den første aften hos familien gjorde stort indtryk på mig. Det var også her, vi gjorde vores første erfaringer med en noget anderledes madkultur. Traktementet bestod af brød og pålæg, derefter kartoffelmos, tomater og kød, der blev skyllet ned med te. Dernæst gelérand med forskellige frugter, efterfulgt af formkage, hvortil man drak tykmælk og sidst men ikke mindst et mindre udvalg af konfekt.

Et besøg på Korshøjen, der både er et religiøst valfartssted og var et frihedssymbol under den russiske besættelse, gjorde et stærkt indtryk på os.

Under hele middagen genlød de magiske ord "Bitte viel essen". Så vi var temmelig mætte, da vi bagefter blev overladt til os selv. Vi fandt det begge passende at gå i seng og efter endt tandbørstning gik vi, iført vores nattøj ud i køkkenet, hvor vores værter opholdt sig, for at sige godnat. Der fandt vi til vores store forfærdelse moderen i gang med at stable endnu et måltid mad på benene. Vi skyndte os i seng og prøvede at bortforklare denne uheldige hændelse. Det kunne jo være, maden slet ikke var til os, men derimod til den del af familien, der ikke havde spist med ved det tidligere måltid. Denne forklaring virkede dog knap så overbevisende, da de et par dage efter et aftensmåltid ganske høfligt spurgte, om vi ville sove eller spise.

Om natten havde vi forældrenes soveværelse helt for os selv. Vi undrede os noget over, hvor familien egentlig sov. Da vi senere fandt dem liggende på gulvet i stuen, fik jeg det meget dårligt, men på den anden side vidste jeg også, at de med glæde gjorde det. Det var dem en naturlig ting at være så gæstfrie.

Som dagene gik, fandt vi ud af, at deres tilsyneladende velfærd kun var en illusion. I gaderne tiggede mange børn og ældre mennesker, og der var meget stor forskel på over- og underklassen. Familierne, vi boede hos, hørte alle til den bedre middelklasse og var af skolen nøje udvalgt. Trods det havde de sparet op til vores besøg, for at kunne give os det bedst mulige. Der var derfor langt fra det, vi så og oplevede, til en almindelig litauers hverdag. Mængden af mad var derfor også meget overdrevet. Normalt spiste vores vært kun et måltid om dagen.

Litauen bar på mange måder præg af nærmest at have været sat i stampe i en årrække, men man mærkede også tydeligt, at landet var under udvikling. På landevejen kørte hestetrukne køretøjer side om side med motorkøretøjer. Markarbejdet foregik ved håndkraft. I byen solgtes der på gaden mælk fra store zinkjunger og bybusserne lignede noget man skulle have penge for at sætte sig ind i. Samtidig med dette uddannede de unge sig som aldrig før. De stillede efter de høje stillinger og vidste allerede i en tidlig alder, hvad de ville være. Mange forfaldne gamle bygningsværker blev, med støtte fra EU, renoveret og et for mange tydeligt bevis på landets udvikling var Mc Donalds, der nu også havde åbnet en filial i Vilnius.

Der var mange forskelle på ungdommen i Litauen og Danmark. F.eks. havde vores vært Donata en kæreste. De mødtes hver lørdag på et diskotek i en mindre by. Men de havde ikke kommet sammen i særlig lang tid, kun et år, som hun selv udtrykte det.

Et andet eksempel var hende oror på næsten 15 år. Han tog sig af mange ting i hjemmet,

bl.a. ordnede han det tekniske, snedkererede og hjalp til i køkkenet. Det kender jeg ikke ret mange drenge i Danmark der gør. En ting havde vi dog tilfælles: Vores humor. Vi kunne grine af de samme ting, og det var ret befriende, når den sproglige kommunikation glippede.

Dagen før vores hjemrejse fik vi en masse gaver både til os selv og vores mødre, og de undskyldte mange gange, at det havde været dårligt hos dem. Det var en underlig fornemmelse. Selve afskeden var meget rørende. Moderen lignede en der kunne bryde ud i tårer hvert øjeblik, og da vi skulle give hende farvelknus, var det som om hun ikke ville give slip igen.

Her - tre uger efter vores hjemkomst - med alle indtrykkene, lidt på afstand, ser jeg tilbage på turen som oplevelsesrig og positiv. Hvad der står klarest for mig, var deres uforbeholdne gæstfrihed, måden hvorpå de ofrede alt, for at vi skulle føle os bedst muligt tilpas. Min eneste bekymring er, om vi nu kan gøre det lige så godt, når de kommer til Danmark.

Besøg fra Litauen

af Kaj og Johnna Møller Nielsen, forældre til Jesper i 10. a

Sent fredag den 18/10, ankom Regina, Juozas og alle de andre fra Litauen. Længe havde vi glædet os og set frem til dette besøg. Glædet os til at gøre lidt gengæld for al den gæstfrihed, som Jesper havde modtaget under sit ophold i Litauen, hvor han boede hos Juozas og hans familie.

Regina, som vi skulle have boende, kendte vi ikke. Blot vidste vi, at hun var tysktalende. Ikke just familiens stærke side, men det skulle snart vise sig, at der var skjulte talenter i familien.

Hurtigt fandt vi frem til Regina ved Juozas hjælp. Alle var lidt nervøse ved den uvante situation. Og meget spændt på, hvad den kommende uge ville byde.

Lørdag morgen blev der ikke sagt meget ved morgenbordet ud over nogle helt konkrete ting om dagens program.

Søndag gik det allerede meget lettere med kommunikationen. Vi begyndte, at tænke hver anden sætning på tysk.

Tidligt om morgenen kørte vi med Regina og Juozas til København. Vi nåede vagtskiftet på Amalienborg slot, Amaliehaven, fotografering foran Rådhuset. Efter spisning på Jensens Bøfhus nåede vi planetariet og så en spændende film om rumfart. Vel tilbage på Fyn sent om aftenen var vi enige om, at vi havde haft en god dag sammen. Sproget var ikke længere nogen hindring. I løbet af dagen fandt vi ud af, at vi alle nåede langt med godt forsøg, smil, tegnsprog, og en gang latter.

Resten af ugen fløj af sted. Vi kørte af sted samtidig med, at vi nåede at hygge os sammen og fik udvekslet meninger om Litauen og Danmark - om politik, traditioner, familieliv m.m.

Den sidste dag var både hyggelig, minderig og trist. Men vi var enige om, at det havde været en god oplevelse for os alle.

En uge efter afrejsen fik vi brev fra Regina og Juozas om at de var kommet godt hjem og at de havde haft en rigtig god oplevelse i Danmark. Efter et par tilløb har vi nu fået skrevet til dem og fået sendt nogle fotos fra vores dage sammen.

Vi håber, at der vil blive taget vel imod næste hold fra Litauen. De fortjener det.

Der blev danset folkedans ved afslutningsfesten

En hilsen fra vores venskabskole i Vilnius, Litauen

Dear Friends,

'Though almost a month has passed since our visit to Denmark, we still live with the most wonderful impressions. The week in Odense seemed too short for us because it was full of events that gave us new ideas and thoughts which we shared with our colleagues in Vilnius.

Before our visit a lot of us had read about Denmark: about its location, people, democracy, customs and traditions. But staying in families gave a more vivid picture of the lifestyle. It was an opportunity to meet different people, to communicate with them and to have discussions. Especially it helped young people to understand that there were a lot of people with different views and that it was very important to be tolerant towards each other.

Visits to different kind of schools introduced us with educational system of Denmark. It was a good opportunity for our students to understand how dear the school was to your students and how proud they were being the students of Odense Friskole. During that week we had an opportunity to visit various exhibitions and museums and learn more about Danish art.

Who doesn't know the author of a wonderful tale "The Ugly Duck". But the tale becomes even dearer when one spends some moments in the house of the famous writer I-I. C Anderson

Our students' thoughts will help you to realise our impressions better:

" It was my first visit to Denmark and I enjoyed it very much. Danish people's hospitality impressed me greatly. I liked H. C. Andersen's museum"

Donata

" I was surprised that I hadn't seen any policeman in the street. A visit to the townhall impressed me. It is quite different from the one in Vilnius. I enjoyed visiting different kind of schools and H.C.Andersen's museum"

Laura

" I liked the relations among people, their way of communication, especially relations between teachers and students. It was interesting to learn about democracy in Denmark"

Monika

"I was impressed by the tour to Denmark. I saw a lot of wonderful places. The host family was lovely. More such tours. I can hardly help crying when I recall the time spent in Denmark. I want to come back to Denmark"

Erika

It is not only Erika who wants to go back to Denmark. The majority of us would like to visit your wonderful country again. We hope that you would like to come to Lithuania and the contacts between Odense Friskole and Vilnius Naujininku Secondary School will continue and next autumn we'll see each other again. We are very thankful to all of you and we want to give our best regards to the host families and teachers and students of Odense Friskole.

The group of teachers and students from
Vilnius Naujininku Secondary School

Sidste dag hjalp alle hinanden med at udsmykke en mur i skolegården.
Elever var pakket ind i sorte plastikposer, for at undgå maling på tøjet.

Klasselæreren blev brugt til fordybelse eller "ud af huset" aktiviteter.
7.b lærte en række grundteknikker ud i malerkunsten.
Sidste dag inviterede de kammerater og forældre til fernisering.

Musical 1996

Årets musical var det berømte eventyr Snedronningen af H.C. Andersen. Det var en meget flot forestilling, og alle medvirkende kan være stolte af deres indsats, uden undtagelse. Jeg ved, at jeg taler for alle elever, når jeg siger, at vi værdsætter Bodils, Johns og Pouls engagement både i og udenfor skoletid. Det, som bl.a. kendetegnede denne musical var lysten til af få en helhed ud af det, og ikke enkeltpræstationer. En anden ting, som kendetegnede musicalen, var det store arbejde der denne gang blev lagt i kostumer og sminkning. Herfra skal også rettes en ros til musikerne, som gav os en solid musikalsk oplevelse. Sidst, men ikke mindst en stor klapsalve til skuespillerne, som gav sig fuldt ud på trods af nervøsitet.

Alt i alt en rigtig god musical. Peder 10. B.

KRISTEN KOLD

sæt kryds i kalenderen

Mandag den 10. marts kl. 19.30

Vi inviterer hermed skolekredsen til et lysbilledforedrag om skolemanden Kristen Kold. Gennem lysbilleder og fortælling tegner højskolemanden Lars Thorkild Bjørn et billede af hans liv og hans skoletanker.

Der venter jer en stor oplevelse.

Kampe mod døden - for livet og kærligheden

Kristen Kold blev født i Thisted 1816, som søn af en skomager. Han uddannede sig til lærer, men kunne ikke få fast ansættelse i det danske skolevæsen på grund af sine synspunkter om en levende, personlig undervisning, der var i modstrid med de herskende pædagogiske principper om en effektiv indlæring. Han virkede som privat huslærer og aftenskolelærer forskellige steder i mange år, indtil han i 1851 oprettede en højskole i Ryslinge, og året efter en friskole på Nordfyn. Hans skoler fik stor tilslutning, og da han døde, kun 54 år gammel, var han leder af en stor højskole i Odense (nu Dalum Landbrugsskole) og berømt over hele landet. Han blev - sammen med Grundtvig, som han var stærkt inspireret af - fader til den danske højskole- og friskolebevægelse, og han har haft - og har stadig - stor betydning for hele den danske skoles udvikling. Han døde i 1870.

Odense Friskole er en Grundtvig/Koldsk friskole, hvorfor vi fortsat lader os inspirere af både Grundtvig's og Kristen Kold's skoletanker.

Citater af Kristen Kold:

En sand og virkelig undervisning

For at undervisningen kan være sand og virkelig, fordres to ting:

For det første: At lærerens væsen og gemyt er gennemtrængt af kærlighed til og levende interesse for ypperligheden og nødvendigheden af den sag, der omhandles, således at elevens væsen, ved det levende ords ubegribelige kraft, ligesom åbner sig for at optage de tanker, følelser og forestillinger i sig, som det er lærerens hensigt at meddele.

For det andet: At den sag, der skal meddeles, er af den beskaffenhed, at eleven på sit åndelige standpunkt virkelig er i stand til at modtage den på en sådan måde, at den enten kan vække eller nære hans åndelige liv.

Disse to ting er uomgængeligt nødvendige, hvor en åndelig befrugtelse til liv skal finde sted, og de er undervisningens grundprincip.

Hvordan man bliver af at gå i skole

På mine vandringer omkring i Danmark har det slået mig, at den gamle i kakkellovnskrogen, som aldrig havde gået i skole, i reglen var mere livlig og frisk, hjertelig og troende, åndsberørt og poetisk anlagt, mere åbenhjertet og mindre mistænksom, end den midaldrende, der havde gået i skole og var blevet slemt tør, udmarvet og åndsforladt i denne kedelige trædemølle.

Kundskaber

Kundskab er en god tjener, men først må livet komme. Vi skal være varsomme; vi ved ikke, hvad vi oplyser de unge til. Kundskaben opblæser dem og gør dem simplere end før. Lad os ikke stadse de unge op med kundskaber og give dem rovdyrkløer til at rive til sig af verdens gods. Livstræet skal stå midt i haven, og børn og ungdom må få lejlighed til at spise af det først, dernæst af kundskabstræet på godt og ondt. Når de har spist af livstræet først, så bliver det sidste træ også godt.

Konkurrence

Nu finder man mer og mer, at det er for groft at banke lærdommen ind i børn, men så har man andre midler, der nok ser mere uskyldige ud, men som i grunden ikke er et hår bedre. Man vækker egenkærligheden hos dem ved at lade dem kappes. Mange tror, de gør vel mod deres børn, når de således driver dem frem. Men det er at spænde helvedes heste for himmerigs vogn. Det er farligt, thi også helvedeshesten går raskest og villigst, når det går hjemefter.

Hvad vil jeg sige til mit barn ?

Er min kone bedrøvet, så vil jeg sige til hende: "Hvorfor er du bedrøvet? Se dig om, du er jo omgivet af tusinde og atter tusinde vidnesbyrd om Guds kærlighed!" Men er mit barn bedrøvet, så vil jeg sige: "Kom, så skal jeg fortælle dig en historie!"

Hvem er de bedste pædagoger?

Børneopdragelsen er forældrenes sag. Dette ansvar må staten ikke tage fra rette vedkommende, og Far og Mor må ikke skyde det fra sig. Det er jo her i Danmark

blevet en meget almindelig mening, at når forældrene blot sørger for klæder og mad til børnene, så har de ikke stort mere at gøre som opdragere; den åndelige side af opdragelsen tager staten sig af, og herfra må forældrene helst holde deres fingre. Men denne opfattelse er så forkert som noget i verden kan være. Nej, danske forældre må lære at sige, ja sige med hele hjertets alvor og varme: Den vigtigste side af vore børns opdragelse vil vi ikke overlade til en fremmed magt, der ikke elsker og ikke kan elske de små, som er os betroet. Vi holder af dem, og derfor kan vi bedst opelske dem; i en så vigtig sag vil vi ikke træde til side og blot nøjes med at se til. Vi overtager det hele og fulde ansvar for vore børns opdragelse; og trænger vi til hjælp, så vil vi selv skaffe denne hjælp, staten må helst holde sine fingre herfra.« Se i en sådan tale er der mening; når blot nogle få familier i et hvert sogn i Danmark lærer at sige således, så er vi i sandhed inde på oplysningens vej.

6A tog til Bornholm og inviterede forældrene til at få del i oplevelsen

John Frank, far til Thomas i 6A.

Allerede i 5. klasse var det besluttet, at der skulle arrangeres klassesetur til Bornholm i september måned. Den 5. september tog 6A så afsted fra Odense Banegård (uden s) Center. Mange forældre havde taget sig tid til at komme og sige farvel på

perronen.

Forud for selve afrejsen var gået lang tids forberedelse i klassen og som en del af lektierne.

En stor del af dansktimerne i august måned var brugt på at sætte sig ind i Bornholms kultur og historie, alt fra rundkirker over Bornholms geologi til plante og dyreliv indgik i forberedelserne. Som forældre var det helt rart at få genopfrisket sin barnelærdom om Danmarks klippeø, når der skulle diskuteres i hjemmene under forberedelserne.

Inden afrejsen blev alle vi forældre inviteret til et orienteringsmøde i klassen, hvor Kirsten og Hanne fortalte om turens program, og hvor vi forældre fik lejlighed til at få besvaret spørgsmål. Bl.a. blev det diskuteret, om de kære unge mennesker nu også ville få nok at spise, og om de ville spise varieret nok på turen. Det skulle nu senere vise sig, at kostbudgettet så rigeligt slog til, og at det ikke var eleverne, som skulle få problemer med at få varieret kost. For forståelsens skyld skal jeg nok lige nævne, at det selvfølgelig var drengene og pigerne, som stod for kostplanen, og at det også var dem, som skulle sørge for, at Kirsten og Hanne blev mætte.

Nå, tilbage til afrejsen fra Odense Banegård Center den 5. september. Efter at have sendt poderne afsted gik vi forældre tilbage til dagligdagens gøremål og glædede os til at få de unge mennesker hjem igen, så vi kunne høre, hvad de havde oplevet på turen.

Den 10. september var der afhentning samme sted, som vi havde afleveret 5 dage tidligere. Hvis vi havde forestillet os, at det var nu vi skulle have alle de gode oplevelser fra turen beskrevet, fik vi kun en lang næse. Vi måtte pænt vente 14 dage, før vi skulle få den fulde historie om Bornholm og om turen. I disse 14 dage slap der kun mindre væsentlige oplysninger ud om turen. Eksempelvis havde vores bekymringer for om eleverne skulle få nok at spise været helt uberettigede. De enkelte grupper, som skulle planlægge indkøb og madlavning i de forskellige huse i Sandvig Feriecenter, havde med lethed fået kostbudgettet til at gå op. Måske kunne vi forældre lære nogle fiduser af vores børn, når familiens kostbudget skal række lidt længere.

Alle havde også fået varieret kost, selv Kirsten og Hanne. Det sidste var dog ikke i henhold til den oprindelige kostplan. Ifølge den skulle Kirsten og Hanne nemlig

have haft spaghetti og kødsovs hver dag! Af uforklarlige årsager var kostplanen for de forskellige hytter nemlig blevet lagt så viseligt, at når de to lærere var på besøg på skift i hytterne for at spise med, faldt det tilfældigvis sammen med, at der stod spaghetti og kødsovs på menuen. Det gik vist aldrig rigtig op for Kirsten og Hanne, at eleverne havde "koordineret" madplanerne for at se deres lærere komme på grædende knæ og bede om at få den ændret.

I de to uger efter turen, hvor vi forældre blev holdt hen med uinteressante detaljer fra turen i lighed med ovennævnte, forberedte eleverne en spændende præsentation for os, og den 23. september var vi så inviteret til foredragsaften.

Jeg tror vi alle mødte op!

Det blev en spændende aften. Vores børn gav en meget levende og begejstret præsentation og fortælling om, hvad de havde oplevet på turen. Det var dejligt at se, hvordan alle havde taget del i fællesskabet omkring turen, og alle lavede en flot præsentation af netop deres specielle emne. Som forældre var vi den aften helt i "elevens rolle". Vi blev præsenteret for plancher og grafer med tegninger og lysbilledemateriale, som forklarede, hvad turen havde lært hele klassen og lærerne om Bornholm. Der var også taget en masse gode billeder, som både viste Bornholm med dens natur- og kulturoplevelser og viste klassen og dens kammeratskab.

Alt i alt en dejlig oplevelse. Jeg kan kun anbefale forældre til elever, som i de kommende år får mulighed for at tage på klasseset til Bornholm eller andre spændende steder i landet, at gøre alt for at finde de ekstra penge på budgettet som det kræver at sende en 6. klasse afsted, det er en spændende oplevelse for alle: Forældre, elever og jeg tror også for lærerne.

En stor tak til Kirsten og Hanne fordi de gav vores børn denne spændende oplevelse sammen og en endnu større tak til eleverne, fordi de gav deres oplevelser videre til os forældre på en så spændende måde.

Efterskole efter 9. klasse

af Lise Lønsmann - 9 C, 1994-95

I juni 1995 afsluttede jeg 9. klasse på Odense Friskole, og efter sommerferien startede jeg på Viby Efterskole.

Faktisk havde jeg slet ikke lyst til at starte på en ny skole med nye kammerater og nye lærere, og et år kan virke skræmmende langt, når det lige er begyndt. I et helt år skulle man bo sammen med den værelseskammerat, man nu tilfældigvis havde fået tildelt, man skulle leve under de regler, der nu engang eksisterede på stedet, og man måtte ændre totalt på sine vaner og sin hverdag. På trods af mine betænkeligheder faldt jeg dog hurtigt til. Eller rettere - faldt vi til.

Nu, da det hele er slut, forstår jeg, hvor værdifuldt det var, det vi sammen byggede op. Fællesskabet, trygheden, venskabet.... jeg kunne skrive side op og side ned om, hvor fantastisk det var. Men det kan siges ganske kort: Jeg lærte så meget om venskab, om mig selv, om at leve, om alting! Det har været det bedste år af mit liv.

But nothing lasts forever! Vi måtte tage afsked med hinanden og med skolen. Der var mange, der skulle hjem og gå i gymnasiet, men vi var også nogle, der valgte en mere utraditionel vej. Et par stykker startede på Den Fri Ungdomsuddannelse. Jeg valgte noget ganske andet.

Viby Efterskole er en meget kreativ efterskole med musik/sang/drama/dans som speciale. Sidstnævnte har længe været min store fritidsinteresse. Også på skolen dansede jeg en del, og det var min danselærer fra efterskolen, som hjalp mig med at nå hertil, hvor jeg er nu.

Efter mange og lange diskussioner med mine forældre flyttede jeg til Kolding og startede den 1. september 1996, som aspirant på en danseskole. Det er en 3-årig uddannelse med afsluttende eksamen i juni 1999. Det vil sige, at jeg til den tid er uddannet danser/danselærer.

Undervisningen er om aftenen. Vi har teori (holdningsskole og terminologi) og anatomi, men størstedelen af tiden danser vi; aerobic, jazz, funk, modern og show.

Om dagen arbejder jeg i en tøjbutik for at tjene penge til husleje, uddannelse, mad osv. Jeg har desværre ingen rige forældre, der kan sponsorere, så jeg betaler det hele selv. Jeg kan ikke få SU, da uddannelsen ikke er SU berettiget, og desuden er jeg kun 16.

Mine forældre var ikke så vilde med ideen i starten, bl.a. på grund af den problematiske

økonomiske del, men forældre kan overtales, og penge kan tjenes, og hvis det virkelig er noget, man brænder for, så kan det også lade sig gøre.

Af og til kan jeg godt synes, at det er lidt hårdt, men jeg har jo selv valgt, og jeg er glad for det valg, jeg har truffet.

Gymnasiet efter 9. klasse

af Maria Laugesen, 9.kl, 1995-96.

Selvfølgelig er det en overgang at komme fra folkeskolen og over i gymnasiet. Det hele går meget stærkere, og intet bliver forklaret som det gjorde før. F.eks. mener vores matematik lærer, at matematik ikke kan forstås første gang, så vi skriver tit 4-5 sider notater, på en matematik time, som vi overhovedet ikke ved hvad betyder.

Jeg vidste godt, hvad jeg gik ind til, da jeg søgte om at komme i gymnasiet. Alligevel kan det være meget trættende, at man er nødt til at lave lektier flere timer om dagen, og derfor må sige nej til noget. (Jeg har ikke gjort rent på mit værelse, siden jeg startede i gymnasiet.)

For mit vedkommende syntes jeg, at noget af det der er sværest at vænne sig til, er at man har mange flere enkelttimer nu end der var i friskolen, hvor det hele så vidt som muligt var dobbelttimer. Man når at have så mange forskellige fag på en dag, at man bliver så træt i hovedet til sidst. Især når vi ikke har et fast klasselokale, men skal gå fra et lokale til et andet mellem hver time. (Sådan er det ikke på alle gymnasier.)

Der er langt fra friskolen til et amerikansk skolesystem.

I efteråret har vi modtaget flere informative, festlige rapporter fra familien Sibani, der opholder sig et år i San Diego, USA med deres 3 børn Nicolas, Camilla og Claudia.

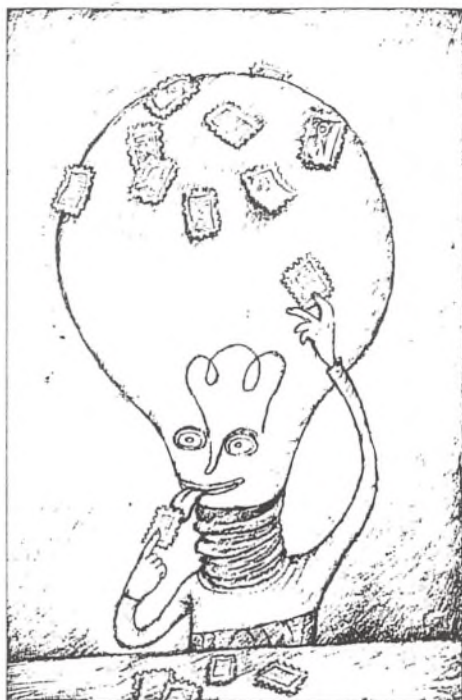
Her er en af dem i forkortet form:

Hermed følger lidt overvejelser af mere pædagogisk karakter over vores oplevelser her i USA.

Det kan ikke nægtes at skolesystemet her er opbygget på en hel anderledes måde. Som europæer har man det indtryk af det amerikanske system, at der er mange muligheder, mange valg, samt stor frihed. Friheden har vi ikke fundet. Der er få penge i skolesystemet og mange elever i hver klasse. Fagforeningspolitik har gjort, at en lærer kun underviser på et niveau, således at en lærer modtager nye elever hvert år. Det betyder, at læreren skal lære måske 200 nye elever at kende hvert år. Klasserne over 3. kl. har ca. 40 elever hver. Skolerne er organiseret over 3 niveauer: Elementary school(1-5), Junior High(6-8) og High School.(9-13). Kun i Elementary school har eleverne den samme lærer hele dagen, suppleret med andre ind imellem. Ellers går eleverne fra klasse med forskellige kammerater og lærere hver time. Lærerne er bofaste og kan så optimere deres viden og samlinger i deres eget lokale. For at få dette system til at køre er de fleste disciplinære foranstaltninger lagt udenfor lærernes ansvar. Her er fraværskontor, komme for sent kontor, efter-sidningskontor, skolepoliti osv. osv. Lærerne er derfor ikke i stand til at forholde sig fagligt individuelt til en elev. I vores tilfælde bliver vores børn testet og vurderet efter de amerikanske standarder. I starten forsøgte jeg at få lærerne til at acceptere et lavere niveau på lektier og give dem mindre for, men det kan ikke lade sig gøre. Nu siger vi så, at efter 3 daglige timers lektielæsning stopper vi, uanset om vi er færdige...

Skifter man klasse, hænger man på at læse hele det foregående pensum op! Nicolas blev flyttet til et højere niveau engelsk og måtte så bytte lærer i historie for at få timeplanen til at gå op. Det bevirkede, at han måtte læse 3 ugers pensum op i begge fag. Selvom

lærerne skal leve op til velbeskrevne standarder, kan de selv vælge opgaver og lærebøger. Når man går fra en klasse til en anden overføres de hidtidige karakterer ikke, så man må selv sikre sig en hel historik med alle opgaver evalueret - ellers trækker man de manglende opgaver efter sig hele året, med nedslående gennemsnit som resultat. En god high school record giver billigere universitetsstudier og en top karakter i opførelse giver billigere forsikringspræmier senere i livet. Så der står virkelig noget på spil.

Heldigvis var historielæreren lidt doven i dette tilfælde og havde ikke lavet så meget med klassen, så Nicolas overleve-

de arbejds mængden. Men nu vil hans engelsk lærer have ham ind i en almindelig engelske litteratur klasse, i stedet for det kursus på højeste niveau i engelsk for fremmedsprogede, og det vil Nicolas ikke udsættes for igen!! I stedet for laver han tre gange så meget ud af arbejdet. Han orker ikke endnu engang at læse nyt pensum op i flere fag og få nye lærere og andre kammerater. Det er lidt synd, men jeg mener, han selv skal træffe valget.

Der er få fag i et skema. Hver dag har samme struktur og alle fag lige mange timer. Fagene vægtes kun ved at nogle fag er fag og tematiserede og indeholder smagsprøver af 3-6 uger i forskellige emner (for eksempel edb, sundhedslære, projektarbejde, samarbejde er i en pakke). Vi har fravalgt disse pakker, fordi vore børn ikke kunne håndtere så korte forløb rent sprogligt. Der er ingen grund til hele tiden at lade dem arbejde med et middelmådigt niveau, hvor de aldrig bliver færdige med noget. Vi vil hellere lade dem arbejde på et højere niveau med grundfagene og så gøre dette godt. Heldigvis bøjer man sig i gruset for forældre, der meddeler skolen, at man selv tager

ansvaret for de manglende timer! Så skemaerne for de to store er hver dag: Gymnastik (med en del teori om bevægelseslære og hygiejne), Social Studies (en blanding af geografi og historie), Historie, Litteratur (engelsk sprog og litteratur), Matematik (som her er på et meget højere niveau end hjemme). Valgfagene er for Nicolas vedkommende madlavning på gourmetniveau, for Camillas vedkommende Kor og Kunsttegnning, kunsthistorie, med videre).

Begge de to store mangler en del matematik hjemmefra i forhold til det store amerikanske pensum. Nicolas mangler algebra, men klarer geometridelen pænt. Han har insisteret på at tage det højeste niveau i matematik, selvom hans testresultater er dårlige for algebraens vedkommende. Han siger stædigt til læreren, at hans far nok skal undervise ham hjemme og forklare det hele! Nu har vi fået bogen for 8 klasse, som han læser parallelt hjemme sammen med Paolo. Camilla går i 7. kl. her (6. klasserne er meget små og umodne i forhold til hende) og mangler så naturligvis hele 6. classes pensum. Det koster hende en del ekstra arbejde hjemme.

Hver eneste dag gives karakterer for dagens præstation og opførsel. Hver måned laves opsamlings tests og gives karakterbog.

Dette system styres af disciplin og skemaer. Camilla samler tilsyneladende på eftersidninger. Indtil videre er vi oppe på 5 stk.:

5 min. for at le i timen (der var en der spurgte om Danmark lå i Sydafrika, og man må ikke le af en kammerat!!)

5 min. sammen med hendes gruppe, kollektiv straf for at snakke i et gruppearbejde.

5 min. sammen med klassen, fordi nogle larmede, kollektiv straf.

5 min. efter skole for at måtte få lov til at gå på toilettet i timen i engelsk.

10 min. for at gå på toilettet i frikvarteret og ikke nå tilbage til timens start. Denne gang måtte hun skrive ti gange: I must not use others time to go to the restroom but only my own time.

Denne gang greb vi ind. Til historien hører, at Camillas skole er stor og lokalerne ligger spredt. Frikvartererne er 5 minutter, som bruges til at pakke bøgerne og blyanterne ned og komme fra et sted til et andet. Hele tiden med gårdvagter som stresser: Hurry hurry!

Når en lærer tildeler eftersidning (detention) skal eleverne møde hos vedkommende lærer efter skoletid. Det kan jo godt hobe sig op i løbet af en skoledag, og jeg spurgte Camilla, den dag hun havde to stk. af afspadsere, hvad hendes kammerater gør: De bliver bare væk!

Denne blanding af regler og mangel på opfølgning i dagligdagen er markant! Jeg er repræsentant for Camillas og Nicolas skole i det overordnede San Diego møde for fremmedsprogede elever, og blev her præsenteret for skolepolitik og standarder.

Mange fornuftige politikker og yderst høje standarder, som jeg ikke tror, at mange lever op til reelt. Camilla leverede for eksempel 70% af matematikopgaverne i første periode.

Hun forstod ikke et suk af gruppearbejderne i klassen, som hun skulle skrive rapport over og afleverede med "I do not understand". Alligevel er hun nummer 20 ud af 38 elever. Det får man nemlig af vide... Tænk på stakkels nummer 38, som hver måned ikke bare får, men også er nummer 38 ud af 38.

Blandt de amerikanske børn er niveauet meget ujævnt i de klasser vi ser, og alt vil afhænge af forældrenes evne til at styrke deres børn hjemme. Meget ansvar er lagt på forældrene. Jeg kan iøvrigt godt lide at forældrene pålægges et ansvar for deres børns indlæring.

I starten var jeg lidt forsigtig med at

kontakte skolen og forlange noget. Nu har jeg lært, at det skal man. Hvis man ikke gør det, bliver børnene i den grå masse. Kontakter man skolen og skolerådgiverne bliver børnene til individer, som lærerne forholder sig til. Rent bortset fra, at det er et heldagsjob at have tre børn i skole, er det spændende at opleve.

Alligevel er vores forsigtige konklusion indtil videre, at vore børn trives og laver lektier med energi og lyst. Tilsyneladende stimuleres børnene af kappestriden med sig selv - for karaktererne er principielt hemmelige. Camilla er meget inspireret af sin matematikbog, som vi vil prøve at få med hjem. Den er ny og Paolo synes endelig at her er en god matematikbog, som bygger på hverdagen og børnenes umiddelbare dagligdag. Alle gør sig umage og prøver på at gøre mere, end det de skal for at få A+ (hvilket går nemt i engelsk og social studies, og for Nicolas vedkommende i gymnastik... Camillas kunslærer er ikke helt tilfreds med hendes selvstændige måde at løse hans opgaver på, så her får hun kun B - til hendes store irritation.)

Dette system bevirker, at opførsel og orden, høflighed, selvbeherskelse er store dyder. Fantasi, kreativitet, solidaritet, energi, rastløshed er derimod ikke så velsete.

Claudia betroede mig i morges inden hun gik i skole, at hun er bange for at blive kedelig... Hun kan ikke længere huske nogen vittigheder. Jeg prøvede at trøste hende med, at det nok også er fordi hun er ved at lære engelsk og det svækker jo hendes danske ordforråd lidt, og snart vil hun kunne sige vittigheder på engelsk, men sandheden er jo nok også den, at netop Claudias impulsive og ekspansive måde at være på, er meget fremmed her og belønnes ikke. Varig skade tager hun nok ikke, tværtimod. Men skolen er en meget alvorlig sag - også i 2. klasse og man ler ikke. Hverken af hinanden eller af læreren.. Claudia taler nu engelsk godt nok til at tale med børnene i skolen og jeg er spændt på, om hendes lærer vil overgive sig på et tidspunkt til Claudias livsenergi.

Ved udendørsarrangementer bruger vi ind i mellem taget som scene:

Øverst "Rock på taget" -musikalsk underholdning fra taget for enden af skolegården

Nederst: Elever og lærere varmer op inden løbeturen på motionsdagen.

Forårskalender 1996

Mandag d. 06. jan.	Første skoledag efter ferien.
Torsdag d. 09. jan.	Forældresamtaler i 5.b og 9.c
Onsdag d. 15. jan.	Forældresamtaler i 2.a
Torsdag d. 16. jan.	Forældresamtaler i 1.a, 5.b, 6.a, 9.a og 8.a
Mandag d. 20. jan. kl. 19.30	SKOLEKREDSMØDE: "Børn, hjem og skole" v. professor Per Schultz Jørgensen, Danmarks Lærerhøjskole.
Onsdag d. 22. jan.	Forældresamtaler i 1.b
Torsdag d. 23. jan.	Forældresamtaler i 1.b, 8.c, 9.b
Mandag d. 27. jan. 27/1 - 7/2	Åbent-hus dag 10. klasserne har projektuger
Tirsdag d. 28. jan.	Forældresamtaler i 3.b og 4.b
Onsdag d. 29. jan.	Forældresamtaler i 3.b og 4.b
Torsdag d. 30. jan.	Forældresamtaler i 4.a, 6.b og 7.a
Lørdag d. 01. feb.	Liniefag: Krop og natur på tur
Onsdag d. 05. feb.	Forældresamtaler i 5.a
Torsdag d. 06. feb. 10/2 - 13/2	Forældresamtaler i 3.a og 8.b
10/2 - 14/2	9. og 10. kl. har terminsprøver
17/2 - 21/2	Bh., 1. - 7. kl. har emneuge
24/2 - 7/3	Vinterferie (uge 8)
Onsdag d. 26. feb.	9.b har projektuger
Torsdag d. 27. feb. 3/3 - 14/3	Forældresamtaler i 7.b
Fredag d. 07. mar. 10/3 - 21/3	Forældresamtaler i 2.b
Mandag d. 10. mar. kl. 19.30	9.a har projektuge Familieaften i Tandhjulet (SFO) 9.c har projektuge SKOLEKREDSMØDE: Skolemanden Kristen Kold - en lysbilledaften med højskolemanden Lars Thorkild Bjørn
Fredag d. 14. mar.	Familieaften i Luftballonen (SFO)
Lørdag d. 15. mar.	Liniefag: Krop og natur på tur

22/3 - 31/3	Páskeferie
Fredag d. 04. apr.	Liniefag: Krop og natur på tur
18/4 - 20/4	Liniefag: Krop og natur på tur
Mandag d. 28. apr. kl. 19.30	Årsmøde for skolekredsen (generalforsamling)
12/5 - 15/5	Skriftlige afgangsprøver
12/5 - 16/5	8.b på lejrskole
20/5 - 22/5	7.b på tur
Fredag d. 23/5	10. kl. har sidste skoledag
Mandag d. 26/5	9. kl. har sidste skoledag
26/5 - 17/6	Mundtlige afgangsprøver
Fredag d. 04. jun.	Familieaften i skolefritidsordningen
11/6 - 12/6	2.b på tur
16/6 - 17/6	8.c på tur
Onsdag d. 18. jun. kl. 18.00	Afslutning for afgangselever og deres forældre
Fredag d. 20. jun.	Sidste skoledag inden sommerferien
21/6 - 4/8	Sommerferie

Vi har fået en smuk nyrenoveret sal med ny scene og nyt lys- og lydanlæg. På 1. sal har vi fået et stort nyt musik- og mødelokale, nyt toilet og nymalede gange. Det glæder vi os meget over.

Ved det store SFO-familiearrangement i november, hvor den nye sal blev taget i brug vandt Frederik, Alan og Nana konkurrencen om den mest fantasifulde kage.

Danmarks Pædagogiske Bibliotek

450005229001